

Sverige är inget föredöme vad gäller klimat och hållbarhet - jämfört med Kuba



Många vill framhålla Sverige som föregångsland i klimathänseende, nu också i diskussionen inför valet till Europaparlamentet. Men Sverige är så långt ifrån hållbart och svenskarna har så stora utsläpp av växthusgaser att det nästan blir löjligt att tala om föregångsland. Dessutom blir det missvisande att bara titta på EU. I Europa finns inga hållbara länder.

Ett lands hållbarhet kan mätas genom att kombinera landets sociala och ekonomiska utvecklingsnivå med det ekologiska fotavtrycket. Det senare är avgörande ur klimatsynpunkt och gränsen för hållbarhet är ett jordklot eftersom vi inte har någon användbar planet B. Här tar jag inte upp de enorma klasskillnader som inte minst i Sverige ger olika individer olika fotavtryck.

Det finns ett land i världen som enligt Världsnaturfonden ligger mycket nära hållbarhet och det är Kuba med ungefär lika många invånare som Sverige. Kubanerna har hälsovård, utbildning, näringsintag och kultur på EU-nivå men en betydligt större gemensam ekonomi och lägre materiell levnadsstandard. Det är samtidigt den levnadsstandard som vår planet klarar av.

Enligt de senaste mätresultaten använder svenskarna i genomsnitt resurser från knappt fyra jordklot medan kubanerna använder drygt ett. Skillnaden speglar svenskarnas ekonomiska överflöd och överkonsumtion.

Studier av fotavtryckens delkomponenter förklarar ytterligare skillnaderna mellan Sverige och Kuba samtidigt som det ger underlag för en diskussion om åtgärder.

1. För bägge länderna gäller ? liksom för länder i allmänhet ? att ungefär halva landets fotavtryck orsakas av koldioxidutsläppen. Det innebär att svenskarna använder ca två jordklot bara för sina utsläpp medan kubanerna använder ett halvt.
2. Svenskarna använder nästan ett helt jordklot för konsumtionen av skogsprodukter medan kubanerna använder en tiondel.
3. Svenskarna använder ett jordklot för matrelaterad konsumtion medan kubanerna använder knappt ett halvt.

Vilka åtgärder krävs för att Sverige ska bli hållbart?

Sverige måste först och främst få ner sina koldioxidutsläpp från ca två till 0,15 jordklot vilket motsvarar från 12 till 1 ton per person. Det betyder bl.a. en enorm minskning av bil-, flyg-, och datatrafik, minskade bostadsytor, utfasning av alla fossila bränslen och kärnkraft.

För det andra måste Sverige minska eller återanvända det överflöd av trä- och pappersprodukter som bl.a. IKEA står för.

Svenskarna måste också sluta slänga hälften av sin mat och konsumera mindre näring omvandlat till kött.

Vad krävs för Kubas del?

Kuba måste minska sitt oljeberoende rejält. Det är också på gång om än i sakta mak. Kuba har tillgång till nästan obegränsat med sol och det finns planer på en småskalig och demokratisk solenergiförsörjning. Det sovjetiska kärnkraftverket hann aldrig laddas och Fidel Castro tackade nej när Ryssland ville fullborda verket.

Kubanerna har fått lida svårt av USA:s långvariga ekonomiska krigföring. Den har samtidigt bidragit till att kubanerna tvingats till sparsamhet och uppfinningsrikedom. Hållbarheten är således resultatet av både tvång och en medveten politik. En socialistisk ekonomi som inte kräver ständig materiell tillväxt har också varit till stor hjälp.

Jan Strömdahl 190506

Författare till **Kubas omställning till ekologisk hållbarhet**

[Hitta boken här](#)

Läs mer om [ekologisk hållbarhet på Kuba här](#)